

REPUBLIKA
VISOKI UPRAVNI SUD
ZAGREB
Frankof

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA REGULATORNA AGENCIJA
ZA MREŽNE DJELATNOSTI

Primljeno:	27.12.2018. 8:33:25		
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.		
034-07/18-01/57	-04		
Urudžbeni broj:	Pril.	Vrij.	
437-18-3	spis	0	

Poslovni broj: UsII-150/18-6

d2193414

U ime Republike Hrvatske

PRESUDA

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga Suda Fedore Lovričević-Stojanović, predsjednice vijeća, Dijane Vidović i Gordane Marušić-Babić, članica vijeća te više sudske savjetnice, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9, kojega zastupa opunomoćenica, temeljem generalne punomoći broj: , protiv tuženika Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti (HAKOM), Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9, uz sudjelovanje zainteresirane osobe Općine Lećevica, koju zastupa opunomoćenica radi utvrđivanja infrastrukturnog operatora i određivanja naknade za pravo puta, na sjednici vijeća održanoj 30. studenoga 2018.

presudio je

I Odbija se tužbeni zahtjev za poništenje rješenja Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, klasa: UP/I-344-03/17-11/121, urbroj: 376-10-18-25, od 13. ožujka 2018.

II Ova presuda objavit će se u „Narodnim novinama“.

Obrazloženje

Osporenim rješenjem utvrđeno je da je tužitelj infrastrukturni operator za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu izgrađenu na nekretninama, i to na česticama navedenim u izreci toga rješenja u k.o. Divojevići, k.o. Kladnjice, k.o. Lećevica, sve k.o. Radošić, koje su u vlasništvu zainteresirane osobe – Općine Lećevica (točka I. izreke). Točkom II. izreke toga rješenja utvrđeno je da elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu iz točke I. čine trase kabelske kanalizacije koje zauzimaju ukupnu dužinu od 50.091,76 m. Točkom III. izreke utvrđeno je da je visina naknade za pravo puta za nekretnine iz točke I., koju je Hrvatski Telekom d.d. obvezan plaćati Općini Lećevica, iznosi 374.306,09 kn godišnje, a obveza plaćanja naknade teče od 27. veljače 2017. Rok za plaćanje naknade za prvu i drugu godinu je 8 (osam) dana od primitka ovoga rješenja.

Tužitelj je protiv rješenja tuženika podnio tužbu iz svih zakonom propisanih razloga. Nastavno u tužbi pobliže opisuje kronologiju događaja i postupanje tuženika u postupku po zahtjevu zainteresirane osobe za utvrđivanje infrastrukturnog operatora za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (u daljnjem tekstu: EKI). U bitnome navodi da je tuženik osporenim rješenjem zainteresiranu osobu proglasio vlasnikom i

upraviteljem, a time i ovlaštenikom naknade za pravo puta i za čestice koje nisu u njenom vlasništvu. Poziva se na prethodnu presudu Visokog upravnog suda poslovni broj: UsII-132/17 od 13. prosinca 2017., kojom je Sud poništio rješenje tuženika od 17. svibnja 2017., naznačivši, između ostaloga, da je tuženik pogrešno utvrdio da bi se sve nekretnine, za koje je utvrđena obveza tužitelju plaćanja naknade za pravo puta, nalazile u vlasništvu, odnosno pod upravom Općine Lečevica (dalje u tekstu: Općina), budući da isto nije potkrijepljeno dokazom o vlasništvu nekretnina odnosno dokazom iz kojeg proizlazi da je navedena Općina upravitelj općeg dobra. U osnovi smatra kako nije nedvojbeno utvrđeno da bi sve nekretnine nalazile u vlasništvu Općine i to tijekom cijeloga vremenskog razdoblja za koje joj je priznato pravo na naknadu. Naime, u trenutku zaprimanja zahtjeva od 27. veljače 2017., Općina nije bila vlasnik neke od nekretnina za koje joj se sada osporenim rješenjem priznaje naknada retroaktivno, od dana zaprimanja njena zahtjeva. Napominje kako za pravilnu primjenu odredbe članka 28. stavka 6. Zakona o elektroničkim komunikacijama („Narodne novine“, broj 73/08., 90/11., 133/12., 80/13., 71/14. i 72/17. – u daljnjem tekstu: ZEK) nije mjerodavno faktično već zemljišnoknjižno stanje. Naglašava kako je jedino obavljanjem uvida u povijesni zemljišnoknjižni izvadak moguće utvrditi da je Općina za sve nekretnine obuhvaćene osporenim rješenjem bila doista vlasnik na dan 27. veljače 2017. i da je to ostala sve do dana donošenja rješenja od 13. ožujka 2018.

Tužitelj iskazuje kako je tuženik priznao Općini pravo na naknadu za razdoblje od 27. veljače 2017. pa nadalje na niz nekretnina za koje Općina uopće nije bila postavila zahtjev te ih sve taksativno navodi. Tužitelj posebno skreće pažnju Sudu na postupanje tuženika u odnosu na određivanje obveze tuženiku na naknadu za pravo puta na nerazvrstanim cestama, jer prema članku 101. stavku 2. Zakona o cestama („Narodne novine“, broj 84/11., 22/13., 54/13., 148/13. i 94/14., dalje u tekstu: ZC), na nerazvrstanoj cesti nije moguće zasnovati nikakvo drugo pravo, osim prava služnosti i prava građenja. U odnosu na nerazvrstane ceste, za utvrđivanje nositelja prava vlasništva, nužno je potrebno utvrditi da je riječ upravo o toj vrsti nekretnine kako bi se isključila dvojba o stjecanju prava vlasništva na istoj. Napominje da je ovakvo mišljenje zauzeo Visoki upravni sud RH u presudi posl. broj: UsII-8/17. Iznosi primjer za zk.č.br. 1101 i druge, upisane u zk.ul.br. 59 k.o. Divojevići iz kojega je vidljivo da je vlasnik navedenih nekretnina Republika Hrvatska, a nije vidljivo eventualno postojanje nerazvrstane ceste. Konačno, tužitelj smatra da tuženik nije utvrdio pravo stanje stvari pa je počinio povredu članka 28. stavka 4. i 6. ZEK-a. Time je tuženik, osim pogrešne primjene materijalnog prava povrijedio i načelo utvrđivanja materijalne istine.

Predložio je stoga Sudu da tužbeni zahtjev usvoji i poništi rješenje tuženika.

Na temelju članka 32. Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine“ 20/10., 143/12., 152/14., 94/16. i 29/17., u daljnjem u tekstu: ZUS), tuženik i zainteresirana osoba pozvani su dostaviti odgovor na tužbu.

U odgovoru na tužbu tuženik u cijelosti prigovara svim navodima tužbe. U prvom redu ističe kako nije dvojbeno da bi se sve čestice obuhvaćene u točki I. izreke osporavanog rješenja doista nalazile u vlasništvu podnositelja zahtjeva (ovdje zainteresirane osobe) tijekom cijelog vremenskog razdoblja za koje se istome priznaje naknada. Tuženik smatra da je u provedenom postupku pravilno utvrđeno činjenično stanje i to temeljem dokaza koje je upravo tužitelj dostavio uz spis (geodetski elaborat katastra vodova za cjelokupnu EKI, za trase kabelaške kanalizacije, trase kabela u zemlji bezkabelske kanalizacije i trase nadzemnih kabela na cijelom administrativnom području podnositelja zahtjeva te popunjenu Tablicu 1 u kojoj su navedeni popis katastarskih čestica te vlasnika tih čestica i površina koje uzima EKI razvrstana po vrstama nekretnina, izvatke iz zemljišnih knjiga te kompletan elaborat za pravo puta), a koje činjenice je potvrdio i podnositelj zahtjeva. Pritom se tuženik poziva na sudsku

prasku izraženu u presudi Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, poslovni broj: UsII-303/17-7 od 25. siječnja 2018. u kojoj je sud zauzeo pravno stajalište prema kojem je tuženik u povodu zahtjeva Općine Sibinj proveo postupak i prikupio potrebne podatke na temelju kojih je utvrdio visinu naknade za pravo puta od dana kada je ta općina podnijela zahtjev. Nadalje smatra kako tužitelj samo paušalno navodi da je za utvrđivanje prava vlasništva na nerazvrstavnoj cesti nužno utvrditi da se radi o takvoj vrsti nekretnine, kako bi se isključila dvojba o stjecanju prava vlasništva nad tom nekretninom, pa zbog toga ne priznaje podatke pribavljene u postupku iz Registra nerazvrstanih cesta Općine Lečevica od 14. rujna 2015., ni potvrdu Upravnog odjela za graditeljstvo i prostorno uređenje od 12. listopada 2017. Iz tih dokumenata su naime vidljivi nazivi nerazvrstanih cesta te oznake katastarskih čestica i katastarskih općina na kojima se iste nalaze. Na temelju mjerodavnih dokumenata utvrđene su čestice na kojima se nalaze nerazvrstane ceste, a koje su u zemljišnoj knjizi ili katastru evidentirane kao putevi, prolazak, prolazište, prolaz, ceste i ulice. Nerazvrstane ceste su *ex lege* postale vlasništvo Općine imaju na umu članke 131., 132. i 133. ZC-a, prema kojima se upisi prava vlasništva provode po službenoj dužnosti. Stoga je tuženik u ovom postupku priznao Općini vlasništvo na nerazvrstanim cestama pozivajući se na stajalište Visokog upravnog suda RH izneseno u presudi poslovni broj: UsII-8/17-5 od 22. studenoga 2017.

Tuženik također navodi da je osporavanim rješenjem obuhvatio nekretnine na kojima Općina ima uknjiženo pravo vlasništva, kao i one nekretnine na kojima u zemljišnim knjigama stoje slijedeći upisi: općenarodna imovina kao nosilac upravljanja upisan je Mjesni narodni odbor Lečevica; općenarodna imovina kao organ upravljanja: Mjesni NO Kladnjice; općenarodna imovina kao organ upravljanja na nekretnine: Mjesni narodni odbor Kladnjice; općenarodna imovina kao nosilac upravljanja uknjižuje se: Mjesni NO Radočić i porezna općina Lečevica. Tuženik ističe kako je Općini priznao vlasništvo na navedenim nekretninama pozivajući se na stajalište iz presuda Visokog upravnog suda RH iznesenih u presudama: UsII-72/17-9 od 6. rujna 2017. i UsII-6/17-10 od 25. siječnja 2018. Naime, Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“, broj 91/96., 68/98., 130/99., 22/00., 73/00., 129/00., 114/01., 79/06., 141/06., 146/08., 38/09., 153/09., 143/12., 152/14. – dalje u tekstu: ZV) propisuje da se vlasnikom nekretnine u društvenom vlasništvu smatra osoba koja je u zemljišnoj knjizi upisana kao nositelj prava upravljanja, korištenja ili raspolaganja tom nekretninom (članak 260. ZV). Upisi prava upravljanja, raspolaganja ili korištenja za korist bivših općinskih organa upravljanja stvaraju presumpciju vlasništva u korist Općine temeljem članka 362. stavak 1. ZV. Sukladno članku 87. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“ broj 90/92.) općine su preuzele nekretnine dosadašnjih općina čiji su slijednici. Stoga je kod navedenih upisa tuženik Općini priznao pravo vlasništva i pravo na naknadu za pravo puta. U slučajevima upisa općenarodne imovine uz oznaku nositelja Općine (koncept koji je prethodio društvenom vlasništvu), također je *ex lege* priznato vlasništvu u korist Općine i pravo na naknadu za pravo puta. Predlaže stoga Sudu da tužbeni zahtjev odbije kao neosnovan.

U odgovoru na tužbu zainteresirana osoba Općina Lečevica, osporava tužbene navode navodeći kako odredbu članka 29. ZEK-a treba tumačiti na način da se pod pojmom opće dobro razumijeva i javno dobro u općoj uporabi kako je to iskazano u presudi Visokog upravnog suda RH broj: UsII-106/17-8. Također, zainteresirana osoba poziva se na članak 5. Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta („Narodne novine“, broj 152/2011., 151/14., 95/17, dalje u tekstu: Pravilnik), koja jasno propisuje za koje vrste nekretnine se plaća naknada za korištenje nekretnina na temelju prava puta, a što između ostaloga, obuhvaća i nerazvrstane ceste te puteve.

U odnosu na nekretnine za koje je tuženik izdao osporavano rješenje, zainteresirana osoba navodi da je bila njihov vlasnik za cijelo vrijeme od 27. veljače 2017., sve do sada, a što da je i utvrđeno uvidom u zemljišne knjige i materijalnu dokumentaciju, tako da tužitelj potpuno neosnovano ukazuje kako tuženik prilikom donošenja pobijanoga rješenja nije točno utvrdio da je zainteresirana osoba doista bila vlasnik tih nekretnina na dan podnošenja zahtjeva to jest na dan 27. veljače 2017. i da je to ostala sve do pobijanog rješenja. Predlaže stoga Sudu da tužbeni zahtjev odbije kao neosnovan.

Tužbeni zahtjev nije osnovan.

Osporeno rješenje je doneseno na temelju članka 28. stavka 6. u svezi s člankom 28. stavkom 4. ZEK-a. Članom 28. stavkom 4. ZEK-a propisano je da je infrastrukturni operator obavezan plaćati upravitelju općeg dobra ili vlasniku nekretnine naknadu za pravo puta, a upravitelj općeg dobra ili vlasnik nekretnine obavezan je infrastrukturnom operatoru omogućiti ostvarivanje prava puta.

Članom 28. stavkom 6. ZEK-a propisano je da upravitelj općeg dobra ili vlasnik nekretnine može od Agencije tražiti utvrđivanje infrastrukturnog operatora za EKI koja je izgrađena na općem dobru ili na nekretninama iz članka 27. stavka 1. toga Zakona te utvrđivanje visine naknade za pravo puta. Člankom 27. stavkom 1. ZEK-a propisano je da operatori javnih komunikacijskih mreža imaju prava infrastrukturnog operatora na cijelom području Republike Hrvatske, što obuhvaća gradnju, održavanje, razvoj i korištenje elektroničke komunikacijske mreže i EKI na općem dobru, na nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te na nekretninama u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba, u skladu s tim Zakonom i posebnim propisima.

Iz podataka spisa je razvidno da je osporeno rješenje doneseno nakon prethodne presude Visokog upravnog suda RH poslovni broj: UsII-132/17-6 od 13. prosinca 2017., kojom je bilo poništeno ranije rješenje tuženika od 17. svibnja 2017. i predmet vraćen na ponovni postupak. Naime, Sud je naložio tuženiku utvrditi nekretnine za koje zainteresirana osoba (Općina Lećevica) ima pravo na naknadu za pravo puta te na temelju utvrđenih činjenica donijeti novo, na zakonu utemeljeno rješenje. U ponovljenom postupku tuženik je na temelju prikupljenih podataka i cjelokupne dokumentacije utvrdio kako nije sporno da je tužitelj infrastrukturni operator za postavljenu EKI na cijelom administrativnom području Općine Lećevica te da se istima koristi tri godine bez sudskog spora i da se predmetna infrastruktura nalazi u poslovnim knjigama HT-a i da je sastavni dio bilance temeljnog kapitala (izjave tužitelja od 10. ožujka 2017. i 2. svibnja 2017.).

Zahtjev Općine od 27. veljače 2017. podnesen je radi utvrđivanja infrastrukturnog operatora koji ima elektroničku komunikacijsku infrastrukturu na nekretninama koje su u vlasništvu ili kojima upravlja općina te utvrđivanja visine godišnje naknade za pravo puta. Za EKI i drugu povezanu opremu koja čini ukupno 50.091,76 m trase kabelaške kanalizacije tužitelj je dužan kao infrastrukturni operator plaćati naknadu za pravo puta, a tuženik je kao dokaz vlasništva Općine na nekretninama na kojima se nalazi EKI HT-a uzeo zemljišnoknjižno stanje kao i vlasništvo stečeno *ex lege*. Tuženik smatra kako nije prijeporno da Općina nije vlasništvo svih predmetnih nekretnina u zemljišnim knjigama provela u skladu s vlasničkopravnim režimom koji je na snazi u Republici Hrvatskoj. Međutim, tuženik je Općini priznao vlasništvo na navedenim nekretninama temeljem odredbe članka 362. stavak 1. ZV-a, a što je sukladno stavu ovoga Suda u presudama broj: UsII-72/17-9 od 6. rujna 2017. i UsII-6/17-10 od 25. siječnja 2018. Naime, upisi prava upravljanja, raspolaganja ili korištenja za korist bivših općinskih organa upravljanja stvarju presumpciju vlasništva u korist Općine temeljem članka 362. stavak 1. ZV-a.

Nadalje, nerazvrstane ceste su *ex lege* postale vlasništvo općine imajući na umu članka 131., 132. i 133. ZC-a, prema kojima se upisi prava vlasništva provode po službenoj dužnosti, a što je također u skladu sa izraženim stajalištem u presudi Visokog upravnog suda UsII-8/17-5 od 22. studenoga 2017.

Konačno, tuženik pravilno iskazuje kako je temeljem članka 8. stavka 1. Pravilnika HT (ovdje tužitelj) obavezan plaćati Općini naknadu za pravo puta za EKI na nekretninama za koje je utvrđeno da su u njenom vlasništvu, a Općina je obvezna tužitelju omogućiti pristup na navedene nekretnine radi postavljanja, korištenja, održavanja i pregleda EKI te uključenja ili isključenja korisnika.

Ovaj Sud je mišljenja da je u ponovljenom postupku tuženik otklonio nepotpuno utvrđeno činjenično stanje u pogledu utvrđivanja nositelja prava vlasništva odnosno upravljanja na nekretninama u konkretnom predmetu s obzirom na pribavljenu relevantnu dokumentaciju o kojoj ovisi priznavanje prava u smislu članaka 27. i 28. ZEK-a. Polazeći od navedenoga, a imajući na umu i okolnost da tužitelj svoje navode nije ničim dokazao, Sud ne nalazi osnovanim navod o pogrešno utvrđenom nositelju prava vlasništva na nekretninama koje su obuhvaćene osporavanim rješenjem.

Slijedom iznesenog, valjalo je, na temelju članka 57. stavka 1. ZUS-a odlučiti kao u točki I. izreke. Točka II. izreke temelji se na članku 14. stavku 8. ZEK-a.

U Zagrebu 30. studenoga 2018.

Predsjednica vijeća
Fedora Lovrićević-Stojanović, v.r.

Za točnost otpis - ovlašten službenik

